

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
Гж 6153/23
26.3.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судија Меланије Сантовац, председника већа, Драгане Марчетић и Јасмине Вуковљак Јовановић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Љиљана Влајковић, адвокат из Београда, Трише Кацлеровића 20/II, против тужене Републике Србије, Министарство правде, коју заступа Државно правобранилаштво из Београда, Косовска 31, ради накнаде штете, одлучујући о жалби тужиоца изјављеној против пресуде Вишег суда у Београду П 938/20 од 24.02.2021. године, након одржане јавне расправе пред другостепеним судом, закључене 26.03.2025. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована жалба тужиоца и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Вишег суда у Београду П 938/20 од 24.02.2021. године у ставу првом изреке.

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ решење о трошковима поступка садржано у ставу другом изреке пресуде Вишег суда у Београду П 938/20 од 24.02.2021. године, тако што се обавезује тужена Република Србија, Министарство правде да тужиоцу АА из ..., на име трошкова првостепеног поступка плати износ од 82.500,00 динара, у року од 15 дана од достављања преписа пресуде.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужилац АА из ... да туженој Републици Србије, Министарство правде на име накнаде трошкова другостепеног поступка плати износ од 49.400,00 динара, у року од 15 дана од достављања преписа пресуде.

ОДБИЈА СЕ, као неоснован, захтев тужиоца за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Београду П 938/20 од 24.02.2021. године, ставом првим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиоца да се обавезе тужена да тужиоцу на име накнаде материјалне штете због изгубљене зараде у периоду од 20.03.2006. године до 30.04.2019. године исплати износ од 9.313.907,00 динара са

законском затезном каматом на појединачне месечне износе до исплате.

Ставом другим изреке, одређено је да свака странка сноси своје трошкове поступка.

Ставом трећим изреке, ослобођен је тужилац обавезе плаћања такси.

Против наведене пресуде жалбу је благовремено изјавио тужилац, побијајући је у ставу првом и другом изреке, како то произилази из жалбених навода, из свих законских разлога.

Испитујући правилност побијане пресуде применом члана 386 у вези члана 402 ЗПП (“Сл. гласник РС”, бр. 72/2011, са изменама и допунама), Апелациони суд је закључио да је жалба тужиоца неоснована у погледу одлуке о главној ствари, а основана у погледу одлуке о трошковима поступка.

У првостепеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка прописана чланом 374 став 2 тачка 1, 2, 3, 5, 7 и 9 ЗПП на које другостепени суд пази по службеној дужности, а није учињена ни битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 тачка 12 ЗПП на коју се неосновано указује жалбом.

Према утврђеном чињеничном стању, против тужиоца је 16.03.2006. године решењем Општинског суда у Руми Кри 46/06 покренут истражни поступак због сумње да је извршио кривично дело изазивање опште опасности из члана 278 став 3 КЗ. Решењем Општинског суда у Руми Кв 122/06 од 20.03.2006. године тужиоцу је одређен притвор на основу члана 143 став 5 и 6 ЗКП, који је решењем истог суда Ки 142/06 од 07.04.2006. године укинут. Тужилац је у притвору провео 18 дана у периоду од 20.03.2006. године до 07.04.2006. године. Решењем Основног суда у Руми К 355/10 од 12.05.2014. године према тужиоцу је обустављен поступак, који се водио због кривичног дела изазивање опште опасности из члана 278 став 3 у вези став 1 КЗ, а у вези оптужног предлога ОЈТ Рума Кт 183/06 од 26.07.2006. године измењеном 17.10.2013. године, услед одустанка ОЈТ Рума од оптужбе.

Пре покретања кривичног поступка, почев од 1993. године, тужилац је био у радном односу у Министарству унутрашњих послова, распоређен у Управи криминалистичке полиције у Београду. Због догађаја због ког је вођен кривични поступак, против тужиоца је вођен и дисциплински поступак и решењем дисциплинског старешине МУП-а РС ПУ за Град Београд од 07.07.2006. године тужиоцу је изречена мера престанка радног односа, које је поништено решењем дисциплинске комисије МУП-а РС од 08.09.2006. године, у делу којим је тужиоцу изречена дисциплинска мера и изречена нова мера – распоред на друго радно место на којем се обављају послови мање сложености и за које је прописана непосредно нижа стручна спрема, у трајању од једне године. Пресудом Врховног суда Србије од 30.05.2007. године поништено је решење дисциплинске комисије МУП-а РС од 08.09.2006. године.

Тужиоцу је радни однос престао 23.03.2007. године решењем МУП-а од

07.03.2007. године, због безбедносних сметњи на основу одредбе члана 111 Закона о полицији, због којих са тужиоцем не би био заснован радни однос у Министарству унутрашњих послова, да су у време заснивања радног односа постојале. Против наведеног решења тужилац је покренуо управни спор, који је окончан одбијајућом пресудом од 16.05.2008. године. Након окончања кривичног поступка тужилац се 25.08.2014. године обратио туженој са молбом за враћање на рад. У одговору тужене од 01.06.2016. године на молбу тужиоца, наведено је да се поступак заснивања радног односа спроводи путем конкурса, као и да се није могло спровести из разлога што је Законом о изменама и допунама Закона о буџетском систему забрана запошљавања у јавном сектору продужена до 31.12.2016. године. Тужилац је 05.06.2014. године поднео Министарству правде – Комисији за накнаду штете предлог ради постизања споразума о постојању штете и врсти и висини накнаде коју је тражио исплатом износа од 22.000.000,00 динара на име повреде части и угледа због неоснованог лишења слободе и отказа услед чега је изгубио зараду, износ од 500.000,00 динара на име претрпљених физичких болова и износ од 500.000,00 динара на име претрпљеног страха.

Тужиоцу су уплаћиване зараде у периоду од 20.03.2006. године до 23.03.2007. године у укупном износу од 171.302,00 динара. Просечна месечна плата са минулим радом у МУП РС за послове са вишом стручном спремом на радном месту на коме је био распоређен тужилац пре отказа – сузбијање општег криминала, са коефицијентом 8,55 (који је одређен тужиоцу) за 2014. годину износила је 49.963,00 динара. Тужилац је закључио брак 2007. године, од 2007. године није био запослен, издржавао се од позајмица и продаје воћа, од којих је остваривао приходе у износу до 20.000,00 динара месечно у сезони пролеће – јесен, зими слабије.

Тужилац је у овој парници остварио право на накнаду нематеријалне штете на име душевних болова због повреде части, угледа, слободе и права личности изазваних неоснованим лишењем слободе у периоду од 20.03.2006. године закључно са 07.04.2006. године у износу од 110.000,00 динара, на основу пресуде Вишег суда у Београду П 989/16 од 20.06.2019. године, преиначене у погледу износа накнаде пресудом Апелационог суда у Београду Гж 9643/19 од 14.05.2020. године.

Првостепени суд је применом одредбе члана 20 Устава Републике Србије, члана 18 и 583-595 Закона о кривичном поступку и члана 154, 155 и 172 Закона о облигационим односима, побијаном пресудом одбио као неоснован захтев тужиоца за накнаду материјалне штете у виду изгубљене зараде у периоду од 20.03.2006. године до 23.03.2007. године, јер је тужилац у том периоду примао зараду у укупном износу од 171.302,00 динара. Тужбени захтев за накнаду штете у погледу исплате зараде, првостепени суд је одбио и за период након престанка радног односа, од 23.03.2007. године, па убудуће, с обзиром да је тужиоцу радни однос престао у складу са законом (одредбама члана 111 и 168 Закона о полицији), имајући у виду да је тужба против решења о престанку радног односа одбијена у управном спору, као и да је кривични поступак против њега вођен на основу законског овлашћења и обавезе надлежног органа тужене, због чега према оцени првостепеног суда нема незаконитог и неправилног рада органа тужене у смислу одредбе члана 172 ЗОО. Околност да је према тужиоцу обустављен кривични поступак, према налажењу првостепеног суда, не даје право тужиоцу на накнаду материјалне штете у виду изгубљене зараде, већ представља чињеницу која може бити од значаја у дисциплинском или у поступку

утврђивања радноправног статуса. Оцењено је и да је тужиочево потраживање делимично застарело и то закључно са потраживањем накнаде штете за мај 2013. године, будући да је од доспелости до подношења тужбе 23.06.2016. године протекао трогодишњи рок предвиђен одредбом члана 372 ЗОО, при чему је само право на накнаду штете застарело у року од 5 година од доспелости накнаде штете за март 2006. године према одредби члана 373 ЗОО.

Налазећи да је ради правилног утврђења чињеничног стања, потребно да се пред другостепеним судом понове већ изведени докази, као и поступајући по налогу Врховног суда Србије изнетог у решењу Рев 9871/22 од 29.06.2023. године, Апелациони суд у Београду је на основу члана 383 став 3 ЗПП, заказао расправу пред другостепеним судом.

На одржаној расправи пред другостепеним судом, поново су изведени докази који су изведени пред првостепеним судом и након њихове оцене у складу са одредбама члана 8 ЗПП, овај суд је утврдио чињенице битне за пресуђење.

Против тужиоца је 16.03.2006. године решењем Општинског суда у Руми Кри.бр. 46/06 спроведена истрага због кривичног дела изазивање опште опасности из члана 278 став 3 КЗРС. Дана 20.03.2006. године решењем Општинског суда у Руми Кв 122/06 тужиоцу је одређен притвор, да би решењем Општинског суда у Руми Ки 142/2006 од 07.04.2006. године укинут притвор. Решењем Основног суда у Руми К 355/10 од 12.05.2014. године обустављен је кривични поступак према тужиоцу, због кривичног дела изазивање опште опасности из члана 278 став 3 у вези става 1 КЗ одустанком ОЈТ Рума од оптужбе. Тужилац је неосновано лишен слободе у периоду од 20.03.2006. године до 07.04.2006. године, односно укупно 18 дана.

Пре покретања кривичног поступка тужилац је био у радном односу у Министарству унутрашњих послова, распоређен у Управи криминалистичке полиције у Београду, да би након покретања наведеног поступка, тужиоцу престао радни однос решењем Министарства унутрашњих послова 01 Број: 118-2055/2007 од 07.03.2007. године и то 23.03.2007. године због безбедносних сметњи, а на основу члана 111 Закона о полицији, због којих именовани не би ни засновао радни однос у Министарству унутрашњих послова, да су у време заснивања постојале. Против означеног решења тужилац је покренуо спор пред Врховним судом Србије, који је одбио тужбу у управном спору пресудом У 3186/07 од 16.05.2008. године.

Након што је обустављен кривични поступак решењем Основног суда у Руми К 355/10 од 12.05.2014. године, тужилац се обратио Министарству унутрашњих послова са молбом за враћање на рад, али министарство је доставило одговор 01.06.2016. године, у ком одговору се наводи да се поступак о пријему у радни однос није могао спровести из разлога што је Законом о изменама и допунама Закона о буџетском систему забрана запошљавања у јавном сектору продужена до 31.12.2016. године.

Висина материјалне штете на име изгубљене зараде за период од 20.03.2006. године до дана вештачења у посматраном периоду од 20.03.2006. до 30.09.2018. године износи укупно 151 месеци x 59.651,00 РСД, односно 9.007.301,00 РСД без зарачунатих

просечних зарада у 2006. и 2007. години, а израчуната висина материјалне штете се умањује за 183.632,00 динара, колико је тужиоцу исплаћено у посматраном периоду и износи 8.823.669,00 динара.

У даљем току поступка тужилац се преко пуномоћника изјаснио да по окончању управног поступка и управног спора пред Врховним судом Србије 2007. године није подносио ванредни правни лек тј. предлог за понављање поступка због тога што чињеница да је против њега обустављен кривични поступак није постојала у току трајања судског поступка вођеног у управном спору, с обзиром да је нова чињеница настала накнадно јер је решење о обустави кривичног поступка донето 2014. године.

Чланом 168 Закона о полицији (“Сл. гласник РС”, бр 101/2005) у вези члана 111 истог закона, прописано је да полицијском службенику, односно другом запосленом, радни однос престаје ако током његовог рада у министарству настану безбедносне сметње из члана 111 овог закона због којих са њим радни однос не би био заснован да су у време заснивања постојале. Против овог решења није била допуштена жалба, али се могао покренути управни спор, што је тужилац и учинио, али је његова тужба одбијена.

Одредбом члана 172 став 1 Закона о облигационим односима прописано је да правно лице одговара за штету коју његов орган проузрокује трећем у вези са вршењем својих функција.

Имајући у виду утврђено чињенично стање и наведене законске одредбе, предметна материјална штета за тужиоца није последица неправилног и незаконитог рада органа тужене и није настала због неоснованог лишења слободе, већ из разлога прописаних Законом о полицији, који је важио у моменту када је тужиоцу престао радни однос. У том смислу, надлежно јавно тужилаштво је кривични поступак за кривично дело које се гони по службеној дужности покренуло у складу са овлашћењима и обавезом предвиђеном у тада важећем Закону о кривичном поступку, тако да у његовом раду, такође, нема незаконитог и неправилног поступања, као основа одговорности тужене државе за рад својих органа у смислу одредбе члана 172 став 1 Закона о облигационим односима.

Сагласно наведеном, како је тужилац био запослен у МУП-у, те му је радни однос престао сагласно наведеним одредбама Закона о полицији, те како је тужилац искористио сва расположива правна средства за побијање одлуке о престанку радног односа, односно да је пресудом Врховног суда Србије У 3186/07 од 16.05.2008. године тужба одбијена и да је одлука о престанку радног односа тужиоца и даље на снази, то тужилац у овом случају нема право на накнаду материјалне штете због изгубљене зараде.

У том смислу, правилно је првостепени суд закључио да неосновано лишење слободе узрок отказа тужиоца и то због тога што дисциплински поступак или поступак о утврђивању радноправног статуса постоји као поступак сам за себе и утврђују се околности из радноправног статуса. Околност да је према некоме обустављен поступак, одбијена оптужба или ослобођен од одговорности може бити само нова чињеница у односу на поступак којим је утврђен радноправни статус и утврђена законитост

односно незаконитост одлуке о престанку радног односа послодавца, а окончање кривичног поступка у корист овде тужиоца не значи нужно да је то био једини разлог због ког је тужилац остао без посла.

Осим тога, овај суд налази да, чак и уколико би постојала одговорност тужене због тога што тужилац у утуженом периоду није примао зараду, иста се не би могла монетарно изразити, с обзиром да тужилац није, осим кроз исказ приликом саслушања у својству парничне странке, у складу са чланом 231 ЗПП, пружио, нити предложио доказе на околност да је покушао да ову штету умањи у смислу члана 192 став 1 ЗОО, било покушајем да се запосли, било обављањем неке самосталне пословне делатности. Дакле, супротно жалбеним наводима тужилац није доказао да је штету трпео у износу који потражује, с обзиром да у току поступка није пружио, нити предложио доказе на околност да пре 2016. године није могао да се запосли на неком другом радном месту, као ни после тога, а након обавештења о забрани запошљавања у јавном сектору добијеног од МУП-а.

Стога је правилан и закључак првостепеног суда да се не може радити о измаклој користи, с обзиром да се она није могла основано очекивати јер постоји одлука о престанку радног односа која је коначна и правноснажна.

Одговорност тужене не произилази ни из Законика о кривичном поступку ("Сл.гласник РС", бр. 72/11, 101/11, 121/12, 32/13, 45/13), што међу парничним странкама није ни спорно, с обзиром да последица која је за тужиоца наступила, а то је престанак радног односа, није последица неоснованог лишења слободе, већ је последица вођења кривичног поступка, који је био законито вођен, како је то правилно утврђено у ожалбеној првостепеној пресуди. У конкретном случају, тужиоцу је у законито проведеном поступку престао радни однос због тога што је против њега покренут кривични поступак за кривична дела која се гоне по службеној дужности.

Апелациони суд је ценио наводе тужиоца да су одредбе члана 111 и 168 Закона о полицији, који је важио у време када је против тужиоца започето вођење кривичног поступка у међувремену измењене, као неправичне и противуставне, али ово није од утицаја на другачију одлуку у овој правној ствари с обзиром да су те одредбе биле важеће у време када је тужиоцу изречена дисциплинска мера престанка радног односа.

Овај суд је ценио и приговор застарелости потраживања и супротно закључку првостепеног суда, налази да је трогодишњи рок застарелости из члана 376 став 1 ЗОО почео да тече од дана када је тужилац имао право да тражи накнаду штете, односно од правноснажности одлуке о обустави кривичног поступка од 12.05.2014. године, који рок није протекао до дана подношења тужбе 23.06.2016. године, али наведено није од утицаја на побијану одлуку, с обзиром да је утврђено да не постоји одговорност тужене за накнаду предметне материјалне штете.

Остали наводи жалбе којима се оспорава одлука из става првог изреке првостепене пресуде су били предмет оцене, али како нису од значаја за другачије одлучивање, нису посебно образлагани.

Како је тужилац у овом спору, који се водио ради накнаде нематеријалне и

материјалне штете, делимично успео у погледу накнаде нематеријалне штете на име неоснованог лишења слободе, то је овај суд као другостепени нашао да тужиоцу сагласно члану 165 став 2 у вези члана 153 ЗПП припада право на накнаду трошкова парничног поступка, због чега је одлучио као у ставу другом изреке пресуде. Према успеху у спору, применом важеће АТ у време доношења другостепене одлуке од дана 14.5.2020. године којим је преиначена првостепена одлука, тужиоцу припадају трошкови потребни за вођење поступка и то на име састава тужбе и два образложена поднеска у износу од по 6.000,00 динара, заступање на пет одржаних рочишта у износу од по 7.500,00 динара, приступа на шест неодржаних рочишта у износу од по 4.500,00 динара, а све према висини усвојеног дела тужбеног захтева.

Са изложеног, одлучено је као у ставу првом изреке ове пресуде применом одредби члана 390 ЗПП, а у ставу другом изреке применом члана 401 тачка 3 ЗПП.

Туженој с обзиром на успех у жалбеном поступку припадају трошкови за приступ на рочиште у износу од 49.400,00 динара, у смислу члана 153, 154 и 165 ЗПП, сагласно важећој АТ, те је одлучено као у ставу трећем изреке.

Како тужилац није успео у жалбеном поступку, то је одбијен његов захтев за накнаду тошкова другостепеног поступка, применом одредбе члана 153 и 165 ЗПП, те је одлучено као у ставу четвртом изреке.

**Председник већа-судија
Меланија Сантовац,ср.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић